

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (trzecia izba)

z dnia 15 stycznia 2013 r.*

EFRR — Zmniejszenie pomocy finansowej — Pomoc dla programu operacyjnego objętego celem 1 (2000 — 2006), dotyczącego regionu Andaluzja (Hiszpania) — Artykuł 39 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1260/1999 — Termin trzymiesięczny — Dyrektywa 93/36/EWG — Procedura negocjacyjna bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu

W sprawie T-54/11

Królestwo Hiszpanii, reprezentowane początkowo przez M. Muñoz Péreza, następnie przez S. Martíneza-Lagego Sobreda, a wreszcie przez A. Rubia Gonzáleza oraz N. Díaz Abad, abogados del Estado,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez A. Steiblytę oraz J. Baquera Cruza, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot żądanie stwierdzenia nieważności decyzji Komisji C(2010) 7700 wersja ostateczna z dnia 16 listopada 2010 r. zmniejszającej pomoc z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) dla zintegrowanego programu operacyjnego objętego celem 1 dla Andaluzji (2000–2006) w zakresie, w jakim w decyzji tej wprowadzono wynoszącą 100% korektę finansową wydatków finansowanych przez EFRR w odniesieniu do zamówień nr 2075/2003 i nr 2120/2005,

SĄD (trzecia izba),

w składzie: O. Czúcz, prezes, I. Labucka (sprawozdawca) i D. Gratsias, sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 26 czerwca 2012 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: hiszpański.

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

- 1 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (Dz.U. L 161, s. 1), przyjęte w ramach polityki spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej, zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów Unii oraz do wspierania rzeczzonej spójności gospodarczej i społecznej. W celu poprawy skuteczności wspólnotowych działań strukturalnych upraszcza ono funkcjonowanie funduszy, w szczególności poprzez zmniejszenie priorytetowych celów działań z siedmiu, w latach 1994–1999, do trzech, w latach 2000–2006, i określa dokładniej obowiązki państw członkowskich Unii w zakresie programowania, wdrażania, monitorowania, oceny i nadzoru.
- 2 Decyzją C(2000) 3965 z dnia 29 grudnia 2000 r. Komisja Wspólnot Europejskich zatwierdziła zintegrowany program operacyjny objęty celem 1 dla Andaluzji (Hiszpania) (2000–2006) i ustaliła maksymalną wysokość wkładu z funduszy strukturalnych na kwotę 6 152 700 000 EUR. Decyzja ta była przedmiotem wielu zmian, przy czym ostatnią z nich wprowadzono decyzją Komisji C(2007) 1782 z dnia 16 lutego 2007 r. ustalającą maksymalną wysokość wkładu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na kwotę 6 427 411 070 EUR.
- 3 Jeden z projektów objętych opisaną pomocą polegał na opracowaniu karty zdrowotnej andaluzyjskiej służby zdrowia (projekt Tarjeta sanitaria del Servicio Andaluz de Salud), której celem było utworzenie i stosowanie jednolitej kartoteki medycznej online dla każdego obywatela wspólnoty autonomicznej Andaluzja, umożliwiającej dostęp do personelu publicznej służby zdrowia tej wspólnoty.
- 4 U źródeł omawianego projektu leży porozumienie o współpracy z dnia 24 lipca 1995 r. zawarte między administracją centralną państwa (ministrem pracy) a rządem regionalnym (Junta de Andalucía) w przedmiocie stosowania wspólnej indywidualnej karty zdrowotnej do celów ochrony zdrowia – zarządzanej przez rząd regionalny Andaluzji – oraz do celów zabezpieczenia społecznego – zarządzanej przez administrację centralną państwa. Wykonanie tego porozumienia wymagało wyposażenia w system informatyczny Centros de Salud (ośrodków zdrowia prowadzących działalność w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej) w różnych prowincjach Andaluzji (Almería, Kordowa, Jaén, Málaga, Kadyks).
- 5 W późniejszym czasie andaluzyjska służba zdrowia (Servicio Andaluz de Salud, zwana dalej „SAS”) ukończyła informatyzację innych prowincji dzięki realizacji projektu o nazwie Diraya, opracowanego w celu utworzenia elektronicznej kartoteki medycznej „Historia de Salud Digital del Ciudadano” (cyfrowa kartoteka medyczna obywatela). W tym celu SAS utworzył i wdrożył w kilku kolejnych fazach system informacyjny, którego podstawą był pierwotny projekt karty zdrowotnej.
- 6 Ponieważ faza III projektu ujawniła pewne braki i zagrożenia, SAS został zmuszony do realizacji faz IV-1, IV-2 i V. Faza IV-1, w ramach której podpisano umowę dostawy nr 2075/2003, polegała na realizacji w szpitalach w Kordowie (Hiszpania) i w Sewilli (Hiszpania) programu pilotażowego dotyczącego migracji lokalnych danych klinicznych do centralnej bazy danych (jednolita baza danych użytkowników) w celu scentralizowania informacji w ośrodku przetwarzania informacji, co umożliwiło interoperacyjność ośrodków opieki zdrowotnej. SAS opracował gotowy do użytku projekt dostarczający narzędzi niezbędnych do dokonania centralizacji baz danych i ich uruchomienia. Z kolei umowa dostawy nr 2120/2005 miała na celu uzupełnienie tej pierwszej umowy poprzez dostarczenie ośrodkom zdrowia lokalnych serwerów informatycznych, aby rozwiązać stwierdzone w ramach projektu problemy w zakresie zdolności do przechowywania danych. Umowa ta okazała się niezbędna do osiągnięcia celów wyznaczonych w fazie IV-1 projektu. Realizacja obydwu tych umów dostawy została powierzona przedsiębiorstwu wyłoniёнemu w ramach procedury negocjacyjnej, bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu.

- 7 W ramach audytu przeprowadzonego we wszystkich państwach członkowskich w celu zbadania funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli EFRR w latach 2000–2006 Komisja przeanalizowała procedury weryfikacyjne zastosowane przez podmiot pośredniczący Junta de Andalucía, zgodnie z art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych (Dz.U. L 63, s. 21).
- 8 Po przeprowadzeniu tego badania ogłoszono wstępne wnioski z audytu, w dniu 25 kwietnia 2007 r., w postaci sprawozdania skierowanego do władz hiszpańskich, które to władze przekazały dodatkowe informacje w dniu 30 października 2009 r.
- 9 Zgodnie z art. 39 ust. 2 rozporządzenia nr 1260/1999 w dniu 25 lutego 2010 r. w Brukseli (Belgia) zorganizowano przesłuchanie, podczas którego władze hiszpańskie zostały zobowiązane do udzielenia dodatkowych informacji, co uczyniły w dniu 17 marca 2010 r.
- 10 Pismem z dnia 15 kwietnia 2010 r. Komisja przekazała tymczasowy protokół z przesłuchania władz hiszpańskich, na temat którego władze te przedstawiły swe uwagi w wiadomości elektronicznej z dnia 29 kwietnia 2010 r.
- 11 Ostateczną wersję protokołu z przesłuchania Komisja przesłała władzom hiszpańskim pismem z dnia 30 czerwca 2010 r.
- 12 Decyzją C(2010) 7700 wersja ostateczna z dnia 16 listopada 2010 r. zmniejszającą pomoc z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) dla zintegrowanego programu operacyjnego objętego celem 1 dla Andaluzji (2000–2006) (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”) Komisja zmniejszyła kwotę pomocy przyznanej dla wskazanego programu o 3 836 360,40 EUR. Komisja dokonała owej korekty finansowej, którą notyfikowała władzom hiszpańskim w dniu 17 listopada 2010 r., ze względu na to, że umowy nr 2075/2003 i 2120/2005 (zwane dalej łącznie „spornymi umowami”), przedstawione do współfinansowania, zostały zawarte w ramach procedury negocjacyjnej, bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o przetargu, z naruszeniem prawa Unii w dziedzinie zamówień publicznych.
- 13 W dniu 25 stycznia 2011 r. władze hiszpańskie skierowały do Komisji ostateczne wezwanie do zapłaty.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 14 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 27 stycznia 2011 r. Królestwo Hiszpanii wniosło niniejszą skargę.
- 15 Królestwo Hiszpanii wnosi do Sądu o:
 - stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim wprowadzono w niej wynoszącą 100% korektę finansową wydatków finansowanych przez EFRR w odniesieniu do spornych zamówień;
 - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 16 Komisja wnosi do Sądu o:
 - oddalenie skargi w całości;
 - obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania.

Co do prawa

- 17 W uzasadnieniu skargi o stwierdzenie nieważności Królestwo Hiszpanii podnosi dwa zarzuty dotyczące odpowiednio niezachowania trzymiesięcznego terminu przewidzianego w art. 39 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 1260/1999, a także nienależytego zastosowania art. 39 ust. 3 lit. b) tego rozporządzenia oraz uregulowań dotyczących zamówień publicznych Unii.

W przedmiocie zarzutu pierwszego dotyczącego niedotrzymania terminu trzech miesięcy przewidzianego w art. 39 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 1260/1999

- 18 Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że zaskarżoną decyzję wydano po upływie terminu przewidzianego w art. 39 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 1260/1999, wobec czego jest ona niezgodna z prawem.
- 19 Główną kwestią sporną jest kwestia, czy termin przewidziany w art. 39 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 1260/1999 ma charakter stanowczy, czy jedynie instrukcyjny. Kwestia ta jest bowiem decydująca dla ważności zaskarżonej decyzji.
- 20 Królestwo Hiszpanii stoi na stanowisku, że w wypadku gdy w trakcie dwustronnego spotkania przewidzianego w art. 39 ust. 2 rozporządzenia nr 1260/1999 nie zostanie zawarte żadne porozumienie, Komisja dysponuje terminem trzech miesięcy na wydanie decyzji o zmniejszeniu zaliczki lub dokonaniu korekt finansowych. Po upływie wskazanego terminu instytucja ta nie może już wydać takiej decyzji. Królestwo Hiszpanii twierdzi, że tylko taka wykładnia art. 39 ust. 3 rozporządzenia nr 1260/1999 zapewnia wskazanemu przepisowi skuteczność. Państwo to dodaje, że ów termin jest terminem zawitym, zmierzającym do zagwarantowania chroniącej państwa członkowskie zasady pewności prawa. Chodzi tu bowiem o rozsądny termin, w którym państwa członkowskie mogą dowiedzieć się, czy przedstawione koszty zostaną sfinansowane przez Unię w ramach EFRR, czy też nie.
- 21 Komisja stoi natomiast na stanowisku, że omawiany termin ma charakter czysto instrukcyjny i że jego niedochowanie nie niweczy postępowania. Komisja powołuje się w tym względzie na orzecznictwo Trybunału w dziedzinie Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), z którego wynika, że terminy takie jak ten ustanowiony w art. 39 ust. 3 rozporządzenia nr 1260/1999 są instrukcyjne, ponieważ nie przewidziano żadnej sankcji za ich niedochowanie przez Komisję. Terminy te mają więc charakter terminów instrukcyjnych. Komisja uzasadnia ów instrukcyjny charakter naturą korekt finansowych, których zasadniczym celem jest zapewnienie, aby wydatki dokonywane przez władze krajowe były zgodne z prawem Unii.
- 22 Zgodnie z samym brzmieniem art. 39 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 1260/1999 „[n]a zakończenie okresu wyznaczonego przez Komisję, jeżeli nie zostało osiągnięte porozumienie, a państwo członkowskie nie dokonało korekt, biorąc pod uwagę [ewentualne] uwagi dokonane przez państwo członkowskie, Komisja może w ciągu trzech miesięcy podjąć decyzję o dokonaniu wymaganych korekt finansowych poprzez anulowanie całości lub części wkładu [z] funduszy dla danej pomocy”.
- 23 Zgodnie z art. 5 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w zakresie procedury dokonywania korekt finansowych pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych (Dz.U. L 64, s. 13) „[w] każdym przypadku, jeżeli państwo członkowskie nie zgadza się z uwagami przedstawionymi przez Komisję, i zgodnie z art. 39 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia [...] nr 1260/1999 odbywa się przesłuchanie, trzymiesięczny okres [termin], w ciągu którego Komisja może wydać decyzję zgodnie z art. 39 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, rozpoczyna bieg od dnia przesłuchania”.

- 24 Z treści tych artykułów nie wynika, że niedochowanie wskazanego terminu trzech miesięcy stoi na przeszkodzie wydaniu przez Komisję, po upływie tego terminu, decyzji w przedmiocie dokonania korekt finansowych bądź rezygnacji z ich dokonania. W konsekwencji niedochowanie omawianego terminu nie skutkuje podjęciem dorozumianej decyzji o pokryciu przez EFRR wydatków poniesionych przez władze krajowe.
- 25 Wniosek ten znajduje pełne potwierdzenie przede wszystkim w wykładni teleologicznej art. 39 rozporządzenia nr 1260/1999. W tym względzie należy przypomnieć, iż zgodnie z orzecnictwem procedura rozliczania rachunków ma zasadniczo na celu zapewnienie, by wydatki dokonane przez władze krajowe były zgodne z regułami Unii (wyrok Trybunału z dnia 27 stycznia 1988 r. w sprawie 349/85 Dania przeciwko Komisji, Rec. s. 169, pkt 19).
- 26 Artykuły 38 i 39 rozporządzenia nr 1260/1999 przewidują w tym celu procedurę współpracy między państwami członkowskimi a Komisją, która to procedura obdarza zainteresowane państwa członkowskie wszelkimi gwarancjami koniecznymi do przedstawienia swego stanowiska (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 29 stycznia 1998 r. w sprawie C-61/95 Grecja przeciwko Komisji, Rec. s. I-207, pkt 39). W ramach tej procedury Komisja i państwa członkowskie dążą do zidentyfikowania i przeanalizowania, w duchu współpracy opartej na zasadzie partnerstwa, wszelkich istotnych danych, tak aby zapobiec obciążeniu EFRR nieprawidłowymi wydatkami i aby zastosować niezbędne korekty finansowe.
- 27 Należy również podkreślić, że na Komisji spoczywa obowiązek zapobieżenia obciążeniu EFRR wydatkami, które nie zostały dokonane zgodnie z regułami Unii. Obowiązek ten nie ustaje ze względu na sam fakt, że decyzja Komisji zostaje wydana po upływie terminu trzech miesięcy od daty przesłuchania, który to termin przewidziano w art. 39 ust. 3 rozporządzenia nr 1260/1999 w związku z art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 448/2001. W braku jakiegokolwiek sankcji za niedochowanie tego terminu przez Komisję może on zostać uznany – ze względu na charakter procedury przewidzianej w art. 38 i 39 rozporządzenia nr 1260/1999, której zasadniczym celem jest zapewnienie, aby wydatki dokonywane przez władze krajowe były zgodne z regułami Unii – jedynie za termin instrukcyjny, chyba że oznaczałoby to naruszenie interesów państwa członkowskiego (zob. analogicznie wyrok Sądu z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie T-345/10 Portugalia przeciwko Komisji, niepublikowany w Zbiorze, pkt 32). Komisja powinna dążyć do dochowania tego terminu, ale ze względu na możliwy stopień złożoności kontroli rzeczonych wydatków może okazać się konieczne pozostawienie tej instytucji dłuższego okresu na dokonanie pogłębionej analizy sytuacji, tak aby zapobiec obciążeniu EFRR nieprawidłowymi wydatkami.
- 28 Należy zatem stwierdzić, iż wobec braku przeciwnej intencji prawodawcy, która wynikałaby jasno z art. 39 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 1260/1999 i art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 448/2001, omawiany termin ma jedynie charakter instrukcyjny i jego niedochowanie nie wywiera wpływu na zgodność z prawem decyzji Komisji. Wykładnia ta nie pozbawia art. 39 ust. 3 rozporządzenia nr 1260/1999 jego skuteczności, jak twierdzi Królestwo Hiszpanii w niniejszej sprawie, ponieważ z art. 39 ust. 3 akapit ostatni tego aktu wynika jasno, że „[p]rzy braku decyzji zgodnie z [uregulowaniami przewidzianymi w] lit. a) lub b) płatności okresowe [pośrednie] zostają niezwłocznie odwieszone”. Ponadto należy zaznaczyć, że Królestwo Hiszpanii nie podniosło ani nie wykazało, że ze względu na przekroczenie spornego terminu naruszone zostały jego interesy.
- 29 Jednakże w braku uregulowania ustanawiającego stanowczy termin w rozporządzeniu nr 1260/1999 podstawowy wymóg pewności prawa stoi w sprzeczności z możliwością opóźniania bez końca przez Komisję wykonania przysługujących jej uprawnień (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 24 września 2002 r. w sprawach połączonych C-74/00 P i C-75/00 P Falck i Acciaierie di Bolzano przeciwko Komisji, Rec. s. I-7869, pkt 140).

30 W tym względzie w zakresie, w jakim argument Królestwa Hiszpanii można również interpretować jako zmierzający do postawienia Komisji zarzutu, że termin, w którym wydano zaskarżoną decyzję nie był terminem rozsądnym, należy stwierdzić, iż badanie przebiegu postępowania nie wykazało istnienia opóźnienia, które naruszałoby podstawowe wymogi pewności prawa i rozsądnego terminu. W szczególności zgodnie z art. 39 ust. 2 rozporządzenia nr 1260/1999 w dniu 25 lutego 2010 r. zorganizowano w Brukseli spotkanie między Komisją a Królestwem Hiszpanii w celu osiągnięcia porozumienia w przedmiocie przedstawionych przez Komisję uwag dotyczących braku uzasadnienia wkładu EFRR w finansowanie dwóch spornych umów w ramach projektu karty zdrowotnej. Strony przyznają, że na spotkaniu tym Królestwo Hiszpanii zobowiązało się do dostarczenia Komisji dodatkowych informacji, co uczyniło w dniu 17 marca 2010 r. Ostateczną wersję protokołu z przesłuchania Komisja przesłała władzom hiszpańskim pismem z dnia 30 czerwca 2010 r. Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest to, że przekazane informacje zawierały nowe elementy, które Komisja wzięła pod uwagę w celu wydania zaskarżonej decyzji w dniu 16 listopada 2010 r.

31 Z całości powyższych rozważań wynika, że zarzut pierwszy należy oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego dotyczącego niewłaściwego zastosowania art. 39 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 1260/1999 oraz uregulowań w dziedzinie zamówień publicznych Unii

32 Królestwo Hiszpanii zarzuca Komisji, że skorygowała ona część finansowania projektu poprzez EFRR ze względu na to, iż sporne umowy nie zostały zawarte z poszanowaniem uregulowań Unii dotyczących zamówień publicznych. Państwo to twierdzi, że – przeciwnie – wskazane umowy zostały zawarte prawidłowo.

33 Zarzut ten składa się zasadniczo z dwóch części, z których każda uzasadnia – zdaniem Królestwa Hiszpanii – zastosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o przetargu. Część pierwsza oparta jest na twierdzeniu, że przedmiot spornych umów, którym jest dostawa produktu wytworzonego do celów badań, eksperymentów, studiów lub rozwoju uzasadnia zastosowanie procedury negocjacyjnej na podstawie art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy Rady 93/36/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. koordynującej procedury udzielania zamówień publicznych na dostawy (Dz.U. L 199, s. 1). Część druga oparta jest na twierdzeniu, że sporne umowy dotyczą aspektów technicznych, które uzasadniają zastosowanie tej wyjątkowej procedury na podstawie art. 6 ust. 3 lit. c) wskazanej dyrektywy.

34 Należy na wstępie przypomnieć, że procedura negocjacyjna ma charakter wyjątkowy i że art. 6 ust. 2 i 3 dyrektywy 93/36 wylicza enumeratywnie i w sposób wyraźny jedyne wyjątki, w których dopuszcza się zastosowanie procedury negocjacyjnej (zob. wyrok Trybunału z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie C-337/05 Komisja przeciwko Włochom, Zb.Orz. s. I-2173, pkt 56 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 Należy również przypomnieć, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przepisy te, jako odstępstwa od zasad służących zapewnieniu skuteczności praw, jakie porządek prawny Unii przyznaje w zakresie zamówień publicznych, należy interpretować ściśle (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 15 października 2009 r. w sprawie C-275/08 Komisja przeciwko Niemcom, niepublikowany w Zbiorze, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo).

36 Ponadto należy przypomnieć, że to na osobie, która zamierza powołać się na owe odstępstwa, spoczywa ciężar dowodu, że rzeczywiście zaistniały wyjątkowe okoliczności uzasadniające ich zastosowanie (zob. podobnie ww. w pkt 34 wyrok w sprawie Komisja przeciwko Włochom, pkt 58; ww. w pkt 35 wyrok w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 56).

- 37 W niniejszej sprawie należy zatem zbadać, czy Królestwo Hiszpanii przedstawiło dowód na to, że sporne umowy mogły – na podstawie art. 6 ust. 3 lit. b) lub c) dyrektywy 93/36 – stanowić przedmiot procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu drugiego dotyczącej art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy 93/36

- 38 Królestwo Hiszpanii podnosi, że faza III projektu ujawniła braki i zagrożenia wynikające z lokalnego charakteru projektu, które to braki i zagrożenia uniemożliwiły centralizację i wymianę danych między różnymi ośrodkami zdrowia SAS. W ramach projektu Komisji i jej planu działania zmierzającego do utworzenia europejskiego obszaru zdrowia online SAS zaproponował realizację całkowicie nowego przedsięwzięcia umożliwiającego interoperacyjność ośrodków opieki zdrowotnej, a w efekcie zapewniającego mobilność geograficzną pacjentów. Państwo to podkreśla, że opisane przedsięwzięcie miało niezwykle delikatny charakter i że rozsądne wydawało się rozpoczęcie jego realizacji od zastosowania programu pilotażowego obejmującego strefę opieki zdrowotnej o charakterze wiejskim oraz szpital ogólny o charakterze miejskim.
- 39 Królestwo Hiszpanii utrzymuje, iż wskazany program pilotażowy polegał na prowadzeniu badań i eksperymentów w celu wypracowania metod postępowania przy przenoszeniu danych lokalnych do bazy danych użytkowników i w tym sensie chodziło o stworzenie nowego produktu informatycznego przeznaczonego do przeprowadzenia w pełni bezpiecznego transferu danych, tak aby po upewnieniu się, że system ten jest niezawodny, umożliwić transfer danych z innych ośrodków SAS, które nie zostały objęte programem pilotażowym. Program ten miał na celu prowadzenie badań zmierzających do wypracowania właściwych metod przeprowadzenia takiego transferu. Okoliczność ta uzasadnia uznanie programu za „produkt wytwarzany jedynie do celów badań, eksperymentów, studiów lub rozwoju”.
- 40 Należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy 93/36 instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień publicznych na dostawy w procedurze negocjacyjnej, bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o przetargu, jeżeli przedmiotem zamówienia są produkty wytwarzane jedynie do celów badań, eksperymentów, studiów lub rozwoju. Przepis ten nie obejmuje produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokrycie kosztów badań i rozwoju.
- 41 Z akt sprawy wynika, że władze hiszpańskie dobrze wiedziały, jaki sprzęt jest niezbędny do realizacji ich celu. Żaden z elementów specyfikacji technicznej obydwu umów nie pozwala na sformułowanie wniosku, że przedsiębiorstwo, któremu powierzono wykonanie umowy powinno stworzyć nowy produkt przeznaczony do badań, eksperymentów, studiów lub rozwoju. Chodziło bowiem o zainstalowanie ściśle określonego sprzętu informatycznego i nieinformatycznego, opisanego przez władze hiszpańskie w bardzo szczegółowy sposób i istniejącego już na rynku, który to sprzęt byłby w stanie dostarczyć przeciętny dostawca prowadzący działalność we właściwym sektorze.
- 42 Co się tyczy specyfikacji technicznej dotyczącej umowy nr 2075/2003, należy stwierdzić, iż zgodnie z jej tytułem i przedmiotem chodzi tu o „umowę dostawy okablowania, środków komunikacji, serwerów i akcesoriów niezbędnych do adaptacji cyfrowej kartoteki medycznej obywatela dla sektorów ochrony zdrowia, opieki ambulatoryjnej i ostrych dyżurów w szpitalach w ramach fazy IV-1 projektu Tarjeta Sanitaria (Diraya) Servicio Andaluz de Salud”. Tekst ten powtórzono przy opisie przedmiotu umowy na stronie 2 omawianego dokumentu. Ponadto w rozdziałach 3–6 specyfikacji technicznej określono w szczegółowy sposób cały sprzęt informatyczny i nieinformatyczny będący przedmiotem umowy. To samo dotyczy budżetu, w którym wymieniono produkty, a nawet marki produktów stanowiących przedmiot dostawy.
- 43 Co się tyczy instalacji sprzętu, w rozdziałach 3.7.1 i 4.8.1 specyfikacji technicznej określono cały szereg prostych usług instalacyjnych, które byłby w stanie wyświadczyć na rzecz instytucji zamawiającej przeciętny dostawca prowadzący działalność we właściwym sektorze.

- 44 W rozdziałach 5.1 i 5.2 specyfikacji technicznej posłużono się tym samym schematem w odniesieniu do ośrodka przetwarzania informacji.
- 45 Z powyższego wynika, że wszystkie szczegóły dotyczące sprzętu, nadzoru, jakości obsługi, bezpieczeństwa i usług zostały dokładnie opisane w specyfikacji. W tym stanie rzeczy należy uznać, iż umowa nr 2075/2003 nie jest umową mającą na celu dostawę produktów wytworzonych jedynie do celów badań, eksperymentów, studiów lub rozwoju w rozumieniu art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy 93/96.
- 46 Co się tyczy specyfikacji technicznej dotyczącej umowy nr 2120/2005, należy twierdzić, iż zgodnie z jej tytułem i przedmiotem chodzi tu o umowę w zakresie wyposażenia i dodatkowego wsparcia dla fazy IV-1 projektu „Tarjeta Sanitaria (Diraya) du Servicio Andaluz de Salud”.
- 47 Punkt 1 specyfikacji technicznej stanowi, że dokument CC-2075/03 (czyli umowa nr 2075/2003) stanowi podstawę dla pilotażu projektu Diraya dla Andaluzji w strefie zdrowotnej Północna Kordoba oraz w szpitalu w Sewilli. Przyszłe działania związane z realizacją projektu Diraya w pozostałej części systemu zdrowia miały być podjęte po przeprowadzeniu prób, weryfikacji i oceny.
- 48 W rozdziałach 3–12 specyfikacji technicznej określono jasno i dokładnie wymagany sprzęt informatyczny i nieinformatyczny, a także jego marki i modele. Bardzo szczegółowo przedstawiono również budżet. Wreszcie w rozdziale 13 specyfikacji technicznej opisano zamawiane usługi, a mianowicie wykonanie instalacji i dostaw opisanych w poprzednich rozdziałach specyfikacji technicznej. Również w wypadku tej umowy instytucja zamawiająca doskonale знаła swe potrzeby, a także wyposażenie i usługi niezbędne do ich zaspokojenia.
- 49 Wobec powyższego również umowa nr 2120/2005 nie może zostać uznana za umowę mającą na celu dostawę produktów wytworzonych jedynie do celów badań, eksperymentów, studiów lub rozwoju w rozumieniu art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy 93/36.
- 50 W świetle wszystkich powyższych rozważań i bez potrzeby badania dopuszczalności omawianej części zarzutu drugiego, którą to dopuszczalność kwestionuje Komisja, część tę należy oddalić jako bezzasadną, ponieważ władze hiszpańskie nie wykazały, że sporne umowy mogły być przedmiotem procedury negocjacyjnej bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu, na zasadzie art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy 93/36.

W przedmiocie części drugiej zarzutu drugiego dotyczącej art. 6 ust. 3 lit. c) dyrektywy 93/36

- 51 Królestwo Hiszpanii podnosi, że pod względem technicznym program pilotażowy polega na wdrożeniu systemu i przeprowadzeniu migracji danych. Państwo to twierdzi, że niezbędne było zastosowanie pewnych wyczerpujących i pewnych procedur transferu, u źródeł których musiała leżeć pogłębiona wiedza na temat modeli danych, schematów, tabel i relacji między podmiotami lokalnych baz danych istniejących w fazie III projektu. Według Królestwa Hiszpanii przedsiębiorstwo, któremu udzielono zamówienia, było jedynym przedsiębiorstwem dysponującym taką wiedzą, ponieważ w chwili udzielenia zamówienia zarządzało ono instalacjami lokalnymi i eksploatowało je jako przedsiębiorstwo wybrane do realizacji wcześniejszych faz projektu karty zdrowotnej.
- 52 Należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. c) dyrektywy 93/36 instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień publicznych na dostawy w procedurze negocjacyjnej, bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o przetargu, jeżeli z przyczyn technicznych, artystycznych, lub z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, produkty będące przedmiotem dostawy mogą być wytworzone lub dostarczone jedynie przez określonego dostawcę.

- 53 Należy stwierdzić, iż z dokumentów złożonych do akt sprawy przez strony nie wynika, że Królestwo Hiszpanii nie zbadało, czy istniały inne przedsiębiorstwa, które byłyby w stanie odpowiedzieć na zaproszenie do składania ofert na takich samych warunkach, względnie na warunkach lepszych od warunków zaoferowanych przez wybrane przedsiębiorstwo. Państwo to nie podjęło w tym kierunku żadnych działań ani na terytorium hiszpańskim, ani na szerszym obszarze Unii. Królestwo Hiszpanii poprzestało na stwierdzeniu, że wybrane przedsiębiorstwo było szczególnie dobrze przygotowane do udzielenia odpowiedzi na zaproszenie do składania ofert, ze względu na specyfikę techniczną spornych umów związaną z wdrożeniem systemu i przeprowadzeniem migracji danych, ponieważ przedsiębiorstwu temu powierzono wykonanie umów w fazach wcześniejszych niż faza IV-1, wobec czego dysponowało już ono wyczerpującą wiedzą na temat istniejących lokalnych baz danych.
- 54 W tym względzie należy stwierdzić, iż nie prowadzi to do wniosku, że jedynie wybrane przedsiębiorstwo było w stanie wykazać się taką wiedzą, ani że inne przedsiębiorstwo nie było zdolne do jej pozyskania. Nie można bowiem wykluczyć, że gdyby przeprowadzono poważne poszukiwania na terenie Unii, możliwe byłoby zidentyfikowanie przedsiębiorstw będących w stanie dostarczyć odpowiednie usługi (zob. podobnie ww. w pkt 35 wyrok w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 62, 63). Ponadto Królestwo Hiszpanii nie wykazało także, na jakiej podstawie twierdzi, że specyfika techniczna spornych umów uzasadnia zastosowanie procedury negocjacyjnej bez publikacji ogłoszenia o przetargu. W analizowanym przypadku chodzi bowiem o umowy dostawy standardowych produktów (zob. pkt 45–47, 50, 51 powyżej).
- 55 Wynika stąd, że Królestwo Hiszpanii nie może skutecznie powoływać się na art. 6 ust. 3 lit. c) dyrektywy 93/36 w celu uzasadnienia zastosowania w odniesieniu do spornych umów procedury negocjacyjnej bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu.
- 56 W świetle powyższych rozważań drugą część rozpatrywanego zarzutu należy oddalić jako bezzasadną.
- 57 Oznacza to, że należy w całości oddalić zarzut drugi, a w konsekwencji całą skargę.

W przedmiocie kosztów

- 58 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Królestwo Hiszpanii przegrało sprawę, należy obciążyć je kosztami postępowania zgodnie z żądaniem Komisji.

Z powyższych względów

SĄD (trzecia izba)

orzeka, co następuje:

- 1) Skarga zostaje oddalona.**
- 2) Królestwo Hiszpanii zostaje obciążone kosztami postępowania.**

Czúcz

Labucka

Gratsias

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 15 stycznia 2013 r.

Podpisy